ΕΤΟΣ Α΄. Ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης τῇ 25 Ἰουνίου 1911 ΑΡΙΘ. 26

ΠΟΙΜΗΝ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΝ ΚΡ ΤΗι ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΔΑΠΑΝΗι ΤΩΝ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΥΡΙΑΚΗι ΤΕΤΑΡΤΗι

ΕΚ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ

(Η΄. 5—13)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς Καπερναούμ, προσῆλθεν αὐτῷ ἑκατόνταρχος, παρακαλῶν αὐτόν, καὶ λέγων· Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἑκατόνταρχος, ἔφη· Κύριε, οὐκ εἰμὶ ἱκανός, ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς, ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγον, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου· καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ· Πορεύθητι, καὶ πορεύεται· καὶ ἄλλῳ· Ἔρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ τῷ δούλῳ μου· Ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἐθαύμασε, καὶ εἶπε τοῖς ἀκολουθοῦσιν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν· Οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον. Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἥξουσι, καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκατοντάρχῳ· Ὕπαγε, καί, ὡς ἐπίστευσας, γεννηθήτω σοι. Καὶ ἰάθη ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.

Μάθημα πολὺ σπουδαῖον καὶ πολλῆς μελέτης ἄξιον δίδει ὁ ἐθνικὸς ἑκατόνταρχος τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστοὺς χριστιανούς. Εἶχεν ἕνα ὑπηρέτην, ὁ ὁποῖος ὑπέφερεν ἀπὸ παραλυσίαν καὶ ἐβασανίζετο φοβερά, ἤκουε καθ' ἡμέραν τὰ θαύματα τοῦ Κυρίου καὶ μὲ πολὺ θάρρος εἰς τὴν ἀγαθότητά του, ἀλλὰ καὶ μὲ πολλὴν ταπείνωσιν ἀπέναντι τοῦ μεγαλείου του ἔρχεται πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει «Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικὸς δεινῶς βασανιζόμενος». Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ὁποῖος εἶχε προορισμὸν ν' ἀνακουφίζῃ τοὺς πάσχοντας, νὰ κάμνῃ εἰς ὅλους τὸ καλόν, μετὰ τῆς μεγαλειτέρας προθυμίας ἀπήντησεν εἰς αὐτὸν «ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν». Ἀλλ' ἡ ἀπάντησις αὕτη τοῦ Κυρίου ἀντὶ νὰ εὐχαριστήσῃ κατεθορύβησε τὸν ἑκατόνταρχον, διότι εἰς τὴν στιγμὴν ἐσκέφθη ποῖος ἦτο αὐτὸς καὶ ποῖος ὁ Κύριος, καὶ εὗρεν ὅτι μεταξὺ τοῦ ἀληθοῦς καὶ πραγματικοῦ μεγαλείου τοῦ ἑνὸς καὶ τῆς ταπεινότητος καὶ τῆς μικρότητος τοῦ ἄλλου ὑπῆρχε μεγάλη, ἄπειρος ἀπόστασις. Καὶ ναὶ μὲν ἦτο ἄνθρωπος τῆς ἐξουσίας καὶ ἑπομένως ἠδύνατο ἀξιοπρεπῶς νὰ δεχθῇ τὸν Κύριον εἰς τὸν οἶκόν του, ἐν τούτοις δὲν τὸ ἀποφασίζει, σκεπτόμενος καὶ συγκρίνων τὴν ἀτομικήν του μηδαμινότητα, τὴν ἠθικήν του ἀδυναμίαν πρὸς τὴν ἠθικὴν μεγαλειότητα, πρὸς τὴν θείαν παντοδυναμίαν τοῦ θαυματουργοῦ Κυρίου, καὶ ἐκ τῆς συγκρίσεως ταύτης εὑρίσκων ὅτι δὲν εἶνε ἄξιος νὰ τὸν δεχθῇ εἰς τὸν οἶκόν του, καὶ μὲ εἰλικρινῆ συναίσθησιν τῆς θέσεώς του λέγει εἰς αὐτὸν «Κύριε, οὐκ εἰμὶ ἱκανός, ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγον καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου». Τί δὲ εἰς τοὺς μετριόφρονας καὶ ταπεινοὺς τούτους λόγους τοῦ ἑκατοντάρχου ἀπαντᾷ ὁ Κύριος; «Ἐθαύμασε καὶ εἶπε: οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον». Καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὴν ζητηθεῖσαν θεραπείαν τοῦ παραλυτικοῦ καὶ δεινῶς βασανιζομένου παιδὸς ἔδωκεν, «ὕπαγε -λέγων- καὶ ὡς ἐπίστευσας, γενηθήτω σοι· καὶ ἰάθη ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ».

Καὶ ἡμεῖς. ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, οἱ ὁποῖοι ὡς βεβαπτισμένοι εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος, ὡς φέροντες τὸ τίμιον ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ «ἔχομεν παρρησίαν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ὃ ἐὰν αἰτῶμεν λαμβάνομεν παρ' αὐτοῦ» (1 Ἰωάν. Γ΄. 22), κάμνοντες χρῆσιν τοῦ θείου τούτου καὶ ὑψηλοῦ δικαιώματος, προσερχόμεθα εἰς αὐτόν, καὶ ζητοῦμεν τὴν θεραπείαν τῆς πνευματικῆς μας παραλυσίας, καὶ ζητῶμεν τὴν ἀπαλλαγήν μας ἀπὸ τὴν ψυχικὴν ἀσθένειαν καὶ ζητοῦμεν νὰ ἑνωθῶμεν μετ' αὐτοῦ διὰ τῆς ἱερᾶς κοινωνίας τοῦ σώματος καὶ αἵματος αὐτοῦ, καὶ παρακαλοῦμεν νὰ ἔλθῃ διὰ ταύτης νὰ κατοικήσῃ εἰς τὸν οἶκον τῆς ψυχῆς μας, νὰ ἐκδιώξῃ τὴν πνευματικὴν ἀδυναμίαν, ἡ ὁποία εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς ἁμαρτίας καὶ νὰ ἐνισχύσῃ, νὰ ἐνδυναμώσῃ ἡμᾶς διὰ τῆς θείας του χάριτος. Καὶ ἡμεῖς προσερχόμενοι, ὡς ὁ ἑκατόνταρχος, πρὸς τὸν Κύριον λέγομεν «τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ κοινωνόν με παράλαβε» καὶ θαρροῦντες τῇ ἀφάτῳ αὐτοῦ ἀγαθότητι παρακαλοῦμεν αὐτὸν λέγοντες «νοῦν, ψυχὴν καὶ καρδίαν καὶ τὸ σῶμα ἁγίασον, Δέσποτα, διὰ τῆς μεταλήψεως τῶν ἁγίων μυστηρίων σου». Καὶ μιμούμεθα μὲν τὸν ἑκατόνταρχον εἰς τὸ πολὺ θάρρος, μὲ τὸ ὁποῖον προσῆλθεν εἰς τὸν Κύριον, ἀλλὰ δὲν μιμούμεθα καὶ τὴν πολλὴν ταπείνωσίν του καὶ τὴν συναίσθησιν τῆς σμικρότητός του

ἀπέναντι τοῦ μεγαλείου τοῦ Κυρίου, τὸν ὁποῖον παρακαλοῦμεν νὰ ἑνωθῇ μεθ᾿ ἡμῶν, καὶ δὲν σπουδάζομεν καὶ δὲν μελετῶμεν ἐμβριθῶς τὸ μάθημα, τὸ ὁποῖον δίδει εἰς ἡμᾶς αὐτὸς ὁ ἐθνικός, ὁ ἐκτὸς τῆς θείας χάριτος, καὶ δὲν δεικνύομεν τὸν πολὺν σεβασμὸν καὶ τὴν μεγάλην εὐλάβειαν τοῦ ἑκατοντάρχου εἰς τὸν θεῖον ἡμῶν Λυτρωτὴν καὶ Σωτῆρα, ὑποδεχόμενοι αὐτὸν διὰ τῆς ἱερᾶς Κοινωνίας εἰς τὸν οἶκον τῆς ψυχῆς μας. Καὶ περιφρονοῦντες τὸ ὑψηλὸν τοῦ ἑκατοντάρχου μάθημα, παρακούομεν συνάμα καὶ περιφρονοῦμεν τὴν παραγγελίαν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ὁ ὁποῖος μᾶς παραγγέλλει νὰ ἐξετάζωμεν πρῶτον εἰς ποίαν κατάστασιν εὑρίσκεται ἡ ψυχὴ καὶ ἡ καρδία μας, ἐὰν εἶνε ἀκάθαρτος ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν, νὰ τὴν καθαρίζωμεν, νὰ τὴν ἐξαγνίζωμεν, διὰ τῆς ἱερᾶς μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως, καὶ τοιουτοτρόπως καθαροὶ καὶ ἀμόλυντοι νὰ δεχώμεθα τὸ τίμιον σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· διότι ἄλλως, ἐὰν ἤμεθα μεμολυσμένοι ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας καὶ δεχώμεθα τὸν Σωτῆρα εἰς ἀκάθαρτον οἶκον τῆς ψυχῆς μας, κοινωνοῦμεν ἀναξίως καὶ καταπίνομεν τὴν αἰώνιον καταδίκην μας (Α΄. Κορινθ. ΚΗ΄. 28—29).

Θέλομεν, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, προσερχόμενοι εἰς τὴν ἱερὰν Κοινωνίαν νὰ ἑνούμεθα πραγματικῶς καὶ ἀληθῶς μὲ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, νὰ ἀκούωμεν ὅ,τι ἤκουσεν ὁ ἑκατόνταρχος «ὕπαγε, γενηθήτω σοι, ὡς ἐπίστευσας», καὶ νὰ λαμβάνωμεν τὰ τῆς ἑνώσεως ταύτης ἄπειρα καὶ ἀνεκτίμητα ὠφελήματα ; Δὲν ἔχομεν νὰ κάμωμεν τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ μιμηθῶμεν τὸ ἀξιομίμητον παράδειγμα τοῦ ἑκατοντάρχου, νὰ συναισθανώμεθα τὴν μηδαμινότητά μας ἀπέναντι τοῦ ἁγίου Θεοῦ, καὶ ἡ εἰλικρινὴς αὕτη συναίσθησις θὰ μᾶς ὑποχρεώνῃ νὰ κάμνωμεν τὴν πρέπουσαν καὶ ἀνάλογον προετοιμασίαν, διὰ νὰ τὸν ὑποδεχώμεθα ὅσον τὸ δυνατὸν ἀξίως, διὰ νὰ εὐαρεστῆται μὲν ἐκεῖνος, νὰ ὠφελώμεθα δὲ καὶ ἡμεῖς. Καὶ δὲν θὰ εἶνε μικρὰ καὶ ἀσήμαντος ἡ ὠφέλεια, ἡ ὁποία θὰ προέρχεται ἀπὸ τὴν τοιαύτην προετοιμασίαν οὔτε εἰς τὰ ἄτομα οὔτε εἰς τὰς κοινωνίας εἰς τὴν παροῦσαν ζωήν, διὰ νὰ μὴ κάμωμεν λόγον περὶ τῆς μελλούσης. Καὶ διὰ νὰ ἐννοήσωμεν τὴν ἀνεκτίμητον αὐτὴν ὠφέλειαν καλλίτερα, ἂς ὑποθέσωμεν ὅτι ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ χριστιανοὶ προσηρχόμεθα εἰς τὴν ἱερὰν Κοινωνίαν πρεπόντως προετοιμασμένοι διὰ τῆς ἱερᾶς μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως. Τί θὰ συνέβαινε τότε ; Ὁ κόσμος αὐτός, τὸν ὁποῖον ὀνομάζομεν τόπον κλαυθμῶνος, θὰ ἦτο ἐπίγειος παράδεισος, τόπος διαρκοῦς χαρᾶς καὶ εὐτυχίας. Διότι τὰ ἁμαρτήματα, τὰ ὁποῖα θὰ συνέβαινον, μόλις θὰ ἐφύτρωναν, θὰ τὰ ἐξερρίζωνεν ἡ μετάνοια καὶ ἡ ἐξομολόγησις καὶ θὰ ἐξηλείφοντο πρὶν ἢ κάμουν τοὺς ὀλεθρίους καὶ διὰ τὰς κοινωνίας καὶ διὰ τὰ ἄτομα καρπούς των. Φόνοι, τότε, κλοπαί, ψευδορκίαι, ῥαδιουργίαι, ἔχθραι καὶ μίση, δὲν θὰ ὑπῆρχον, διότι θὰ τὰ ἐξηφάνιζεν ἡ μετάνοια καὶ ἡ ἐξομολόγησις καὶ θὰ ἐβασίλευεν ἡ ἀδελφικὴ ἀγάπη, ἡ δικαιοσύνη, ἡ πρᾳότης, ἡ ἀλήθεια, ἡ ἀρετή· κλαυθμοί, δάκρυα, στεναγμοὶ καὶ λύπαι θὰ ἐξωρίζοντο ἀπὸ τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων καὶ χαρά, εὐτυχία καὶ γέλως θὰ κατελάμβανον καὶ θὰ κατεῖχον διαρκῶς τὴν θέσιν των. Εἶνε τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα ὠφέλιμα γενικῶς καὶ μερικῶς ἢ δὲν εἶνε; Ὀφείλομεν, τὸ ἀληθὲς ἡμῶν συμφέρον ἐξυπηρετοῦντες, νὰ προκαλῶμεν τὴν ἀναμφισβήτητον ταύτην ὠφέλειαν,

προσερχόμενοι εἰς τὴν ἱερὰν Κοινωνίαν πρεπόντως προετοιμαζόμενοι, ἢ ὄχι; Ἀναμφισβητήτως ναί. Καὶ εἰς τοῦτο δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἐμποδίζῃ τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρτιῶν μας, τὰς ὁποίας συναισθανόμενοι δῆθεν οἱ ἀπέχοντες ἀπὸ τὴν ἱερὰν Κοινωνίαν, δὲν τολμοῦν -λέγουν- νὰ προσέλθουν πρὸς αὐτήν· διότι, καθὼς μᾶς διοβεβαιοῖ ὁ ἅγιος Θεὸς διὰ τοῦ προφήτου Ἡσαΐου, καὶ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης καὶ ὡς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ κατὰ τὸ πλῆθος νὰ εἶνε αἱ ἁμαρτίαι μας θὰ τὰς ἀποπλύνῃ, θὰ τὰς λευκάνῃ «ὡς ἔριον» (Ἡσ. Α΄. 18). Πίστιν λοιπόν, ταπείνωσιν καὶ ἐλπίδα ἂς ἔχωμεν εἰς τὸν ἅγιον Θεὸν καὶ ἂς ἤμεθα βέβαιοι ὅτι καὶ ἐν τῇ παρούσῃ ζωῇ θὰ ζήσωμεν εὐτυχεῖς μὲ τὴν θείαν του εὐλογίαν καὶ «ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, δὲν θὰ ἐκβληθῶμεν εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον, ἀλλὰ θὰ ἀνακλιθῶμεν μετὰ Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ.

ΑΙ ΕΝΤΟΛΑΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

ΤΡΙΤΗ ΕΝΤΟΛΗ

Ε΄.

«*Δότε τῷ Κυρίῳ δόξαν ὀνόματι αὐτοῦ*».

(Α. Παραλ. Ι϶΄. 29)

Κατεδείξαμεν εἰς τὴν προηγουμένην ὁμιλίαν ὅτι τὸ πανάγιον Ὄνομα τοῦ Θεοῦ τιμῶμεν ὅταν δοξάζωμεν αὐτὸ ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων καὶ διὰ λόγου καὶ διὰ τοῦ παραδείγματος ἡμῶν. Σήμερον καταδείξομεν ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τιμῶμεν, ὅταν οὐχὶ κατὰ τύπους καὶ κατὰ συνήθειαν δοξάζωμεν τὸ θεῖον Ὄνομα, ἀλλ' ὅταν ὑπὸ ζήλου ἱεροῦ ἐμφορούμενοι πράττομεν τοῦτο.

Ἂς ἐξετάσωμεν κατὰ πρῶτον τί εἶναι ὁ ἱερὸς οὗτος ζῆλος· Ζῆλος ἱερός, ζῆλος θεῖος εἶναι τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο πῦρ, τὸ ὁποῖον κατακυριεύει ὁλόκληρον τὸν ἄνθρωπον. Ἡ μάθησις, ἡ σοφία, φωτίζει τὸν νοῦν τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἀγάπη θερμαίνει τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ εὐσεβὴς ζῆλος καταλαμβάνει καὶ διαφλέγει ὁλόκληρον τὸ εἶναι τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἱερὸς ζῆλος εἶναι ὁ ἐμπνέων τὰ εὐσεβῆ φρονήματα, ὁ παρορμῶν πρὸς πράξεις εὐσεβεῖς, πρὸς τὰ ἡρωϊκὰ ὑπὲρ πίστεως καὶ ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ κατορθώματα· ὁ ἱερὸς ζῆλος εἶναι ὁ ἐμπνέων τὴν αὐταπάρνησιν καὶ παρορμῶν τὸν χριστιανὸν πρὸς πᾶσαν θυσίαν ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, διότι ἡ *πεῖνα καὶ ἡ δίψα* τῆς Θείας δόξης εἶναι ὁ εὐσεβής, ὁ θεῖος ζῆλος. Τὸ πῦρ τοῦ ἱεροῦ ζήλου εἶναι *ἡ ψυχὴ* τοῦ κατὰ Χριστὸν βίου· ἐκεῖ ὅπου τὸ ἱερὸν τοῦτο πῦρ εἶναι ἐσβεσμένον βίος κατὰ Χριστόν, βίος εὐσεβὴς καὶ ἐνάρετος δὲν ὑπάρχει, ὅπως καὶ ζωὴ ἐν τῷ σώματι ἄνευ ψυχῆς.

Ἐκ τούτων βλέπει σαφῶς καὶ κατανοεῖ ἕκαστος, ὅτι ὁ θέλων νὰ τη-

ρήση τὴν Τρίτην τοῦ Θεοῦ ἐντολήν, οὗτος ὀφείλει νὰ ἀνάψῃ ἐν τοῖς ἑαυτοῦ στέρνοις τὸ ἱερὸν τοῦτο πῦρ τοῦ θείου ζήλου καὶ νὰ διατηρῇ τοῦτο ἀείποτε ζωηρὸν καὶ ἀκμαῖον. Μόνος ὁ διαφλεγόμενος ὑπὸ τοῦ πυρὸς τοῦ ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἱεροῦ ζήλου δύναται νὰ ἀναφωνῇ μετὰ παρρησίας· *«ὁ ζῆλος* τῆς δόξης σου, Κύριε, *καταφάγεταί με»*. Ὁ σοφὸς Σολομὼν εἶπε· *«σκληρὸς ὡς ᾅδης ζῆλος.»* Εἶπε δὲ τοῦτο διὰ νὰ δείξῃ, ὅτι ὁ διαφλεγόμενος ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ ζήλου δύναται νὰ φθάσῃ μέχρι τῆς θυσίας τοῦ νὰ προτιμήσῃ δι' ἑαυτὸν καὶ τὸν ᾅδην αὐτὸν ἀκόμη, χάριν τῆς σωτηρίας τῶν ἄλλων, ἤτοι χάριν τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, διότι αὕτη ἐστιν ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ, τὸ νὰ σωθῇ ὁ κόσμος. Ὑπὸ τοιούτου ἱεροῦ ζήλου διεφλέγετο ὁ οὐρανοβάμων Παῦλος, ὅστις ἔλεγε· *«ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ ἀλλὰ ζῇ Χριστὸς ἐν ἐμοί»*, καὶ ὅμως αὐτὸν ἀκόμη τὸν Χριστὸν ἦτο πρόθυμος νὰ χωρισθῇ ὑπὲρ τῶν Ἰσραηλιτῶν, ἤρκει μόνον νὰ πιστεύσωσιν αὐτοὶ εἰς τὸν Χριστὸν καὶ νὰ τύχωσι τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας. *«Ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, . . . » ηὐχόμην αὐτὸς ἐγὼ ἀνάθεμα εἶναι ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν » μου, τῶν συγγενῶν μου κατὰ σάρκα, οἵτινές εἰσιν Ἰσραηλῖται»*.

Ἰδοὺ τί εἶναι ζῆλος ἱερός, ζῆλος θεῖος. Διατὶ τόρα ὀφείλομεν νὰ δοξάζωμεν τὸν Θεὸν μετὰ ζήλου τοιούτου; Διότι πᾶσα δοξολογία, πᾶσα λατρεία ἀπονεμομένη τῷ Θεῷ κατὰ συνήθειαν χωρὶς νὰ συνοδεύῃ αὐτὴν ὁ θεῖος ζῆλος δὲν εἶναι εὐπρόσδεκτος τῷ Θεῷ. Διὰ νὰ βεβαιωθῇς περὶ τούτου θὰ σοὶ φέρω τὸ ἑξῆς ἁπλούστατον παράδειγμα· Ὅταν, χριστιανέ μου, ἐμβαίνῃς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὡς πρώτιστον καὶ ἀπαράβατον καθῆκόν σου θεωρεῖς νὰ ἀνάψῃς ἓν κηρίον, μίαν λαμπάδα ἐνώπιον ἁγίας Εἰκόνος, πιστεύεις δὲ ὅτι διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ ἀνημμένου ἐκείνου κηρίου προσφέρεις λατρείαν τῷ Θεῷ. Ἀλλ' ἔχει ὁ Θεὸς ἀνάγκην λαμπάδων ἐπιγείων, φωτὸς ὑλικοῦ; οὐχὶ βεβαίως. Τί λοιπὸν σημαίνει ἡ προσφορά σου, ἡ προσφορὰ κηρίου ἀνημμένου, καὶ πότε αὕτη γίνεται εὐπρόσδεκτος τῷ Θεῷ; Τὸ κηρίον, τὸ ὁποῖον ἀνάπτεις ἐνώπιον τῆς ἁγίας Εἰκόνος, εἶναι τὸ ὁρατὸν σημεῖον τοῦ ἐν σοὶ ζέοντος πνεύματος, τοῦ εὐσεβοῦς ζήλου σου. Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον διένειμεν ἑκάστῳ τῶν πιστῶν τὰ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ λειτουργήματα, ἀναλόγως τῆς καταστάσεως καὶ ἱκανότητος ἑκάστου. Ὁ Ἱερεὺς προσεύχεται, τελεῖ τὰ μυστήρια, διδάσκει· ὑποδεέστεροι λειτουργοὶ ὑπηρετοῦσιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀναγινώσκοντες, ψάλλοντες καὶ ἐκπληροῦντες ἕκαστος τὸ ἐπιβεβλημένον αὐτῷ καθῆκον. Εἰς σὲ τὸν ἁπλοῦν Χριστιανόν, εἰς τὸν ὁποῖον ἔλαχε τὸ καθῆκον νὰ ἀκροᾶσαι ἐν σιγῇ τὰς προσευχὰς καὶ τὰς ψαλμῳδίας, ἐπετράπη ἡ συμβολικὴ αὕτη πρᾶξις, νὰ ἀνάπτῃς μίαν λαμπάδα, ἓν κηρίον ἐνώπιον τῶν ἁγίων Εἰκόνων. Ἀλλὰ πρόσεξον· καθ' ὃν χρόνον προσφέρεις τὸ ἀνημμένον κηρίον σου πρέπει καὶ ἡ συνείδησίς σου νὰ μαρτυρῇ ὅτι διαφλέγεται ὄντως ἡ καρδία σου ὑπὸ τοῦ πυρὸς τοῦ θείου ζήλου, τὸ ὁποῖον συμβολίζει τὸ ἀνημμένον κηρίον σου. Πρέπει ἡ συνείδησίς σου νὰ μαρτυρῇ ὅτι λαμβάνεις μέρος εἰς τὴν θείαν λατρείαν ζέων τῷ πνεύματι, διὰ νὰ γίνῃ ἡ θυσία σου εὐπρόσδεκτος τῷ Θεῷ. Διατὶ τὰ δύο λεπτὰ τῆς χήρας τοῦ Εὐαγγελίου ἐχαρακτηρίσθησαν ὑπὸ τοῦ Σωτῆρος ὡς ἡ μεγαλοπρεπεστάτη τῶν δωρεῶν; διότι εἰς τὴν προσφορὰν ταύτην προέβη ἡ πτωχὴ ἐκείνη χήρα ὑπὸ τοῦ πυρὸς τοῦ εὐσεβοῦς ζήλου διαφλεγομένη. Ὁ δὲ Θεὸς ὁ

ἐμβλέπων εἰς τὴν καρδίαν καὶ οὐχὶ εἰς τὸ προσφερόμενον, προσδέχεται τὴν τοιαύτην ἀληθινὴν θυσίαν μετ᾽ ἐπαίνων καὶ εὐλογιῶν. «*Ἀληθῶς*», εἶπεν ὁ Χριστὸς περὶ τῆς χήρας ταύτης τῆς *πενιχρᾶς*, «*ἀληθῶς λέγω ὑμῖν, » ὅτι ἡ χήρα ἡ πτωχὴ αὕτη πλεῖον πάντων ἔβαλεν· ἅπαντες γὰρ οὗτοι » ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ, αὕτη δὲ ἐκ » τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἅπαντα τὸν βίον ὃν εἶχεν ἔβαλε*». Ζῆλος λοιπὸν ἱερός, ζῆλος ἔνθεος ἀπαιτεῖται νὰ ἐμπνέῃ καὶ συνοδεύῃ πᾶσαν προσφορὰν ἡμῶν εἰς τὸν Θεόν, πᾶσαν λατρείαν τοῦ παναγίου αὐτοῦ ὀνόματος.

Ὁ ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἱερὸς ζῆλος κέκτηται τὴν δύναμιν νὰ καθιστᾷ καὶ τὸν Νόμον τοῦ Θεοῦ ἐλαφρότατον. Αἱ ἐντολαὶ τοῦ Θεοῦ αἱ ἐντελλόμεναι, «*πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ διάδος πτωχοῖς*», ἀπαρνήθητι γονεῖς, ἀδελφοὺς καὶ φίλους χάριν τοῦ Θεοῦ, ἀπαρνήθητι σεαυτόν, ἆρον τὸν σταυρόν σου καὶ βάδισον τὴν στενὴν καὶ τεθλιμμένην ὁδὸν τῆς σωτηρίας σου, αἱ ἐντολαὶ αὗται διὰ τὸν διαφλεγόμενον ὑπὸ τοῦ πυρὸς τοῦ θείου ζήλου εἶναι ἐντολαὶ εὔκολοι. *Ὁ ζυγὸς* οὗτος *τοῦ Χριστοῦ εἶναι* ζυγὸς *χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον* αὐτοῦ *ἐλαφρόν ἐστι* δι᾽ ἐκεῖνον ὅστις ἐμφορεῖται ὑπὸ εὐσεβοῦς ζήλου. Διατὶ δὲ τοῦτο; διότι ἱερὸς ζῆλος θὰ εἰπῇ, ἀγάπη πρὸς τὸν Θεὸν ἡ τελειωτάτη. Ὁ ἀγαπῶν δὲ τὸν Θεὸν ἀληθῶς, ὁ ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ ζῶν καὶ ἀγωνιζόμενος, ὁ πεινῶν καὶ διψῶν τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ, οὗτος οὐδὲν ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ θείου Νόμου ἐπιβαλλομένων, οὐδὲν ἐκ τῶν πρὸς δόξαν τοῦ Θεοῦ συντελούντων θεωρεῖ ἀδύνατον καὶ ἀκατόρθωτον. Τὰ πάντα δι᾽ αὐτὸν εἶναι εὔκολα, δυνατὰ καὶ κατορθωτά. Πρὸς βεβαίωσιν τούτου θὰ φέρω ὡς παράδειγμα τὸ ἑξῆς: Ὁ Ἰακὼβ εἶχεν ὑποχρεωθῆ νὰ ὑπηρετήσῃ παρὰ τῷ Λάβαν ἑπτὰ ἔτη ἐπὶ τῇ συμφωνίᾳ νὰ λάβῃ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἑπτὰ ἐτῶν ἀντὶ μισθοῦ τὴν Ραχὴλ ὡς σύζυγον. Τὰ ἑπτὰ ταῦτα ἔτη, λέγει ἡ Ἁγία Γραφή, ἐφάνησαν εἰς τὸν Ἰακὼβ ὡς ὀλίγαι ἡμέραι διότι *ἠγάπα* τὴν Ραχήλ· «*Καὶ ἐδούλευσεν Ἰακὼβ περὶ Ραχὴλ ἑπτὰ ἔτη· Καὶ ἦσαν ἐνώ» πιον αὐτοῦ ὡς ὀλίγαι ἡμέραι, παρὰ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν αὐτήν*». Ὡραία τὴν ὄψιν ἡ Ραχὴλ εἰκονίζει τὴν ὡραιότητα τῆς θείας δόξης, ὁ κυριευθεὶς δ᾽ ἅπαξ ὑπὸ τοῦ ἔρωτος τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, ὁ πτερούμενος ὑπὸ τοῦ θεϊκοῦ τούτου ἔρωτος, ὁ τοιοῦτος οὐδεμίαν θυσίαν θεωρεῖ βαρεῖαν, καὶ διὰ τοῦτο χωρεῖ πρὸς πάντα ἀγῶνα, πρὸς πᾶσαν θυσίαν χαίρων καὶ εὐφραινόμενος. Ὁ ἱερὸς λοιπὸν ζῆλος, ὅστις εἶναι ἡ ἐξωτερίκευσις, ἡ ἐκδήλωσις τῆς πρὸς τὸν Θεὸν τελειοτάτης ἀγάπης, καθιστᾷ πᾶσαν ἀρετὴν εὔκολον, διότι κατὰ τὸν θεῖον Χρυσόστομον «*δημιουργὸς ἀρετῆς ἁπάσης ἡ ἀγάπη*, καὶ πρὸ οὐδεμιᾶς θυσίας ἀποδειλιᾷ ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ. Παραδείγματα τοιούτου ἐνθέου ζήλου ἔχομεν καὶ παλαιὰ καὶ νέα.

Ὁ Θεὸς ἐνετείλατο τοῖς Ἰσραηλίταις νὰ ἀποφεύγωσι τὰς γυναῖκας τῶν ἀλλοφύλων. Ἰσραηλίτης ὅμως ἀνὴρ καταπατῶν τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ ἔλαβεν ὡς σύζυγον γυναῖκα ἀλλόφυλον καὶ ἐτόλμησε νὰ παραλάβῃ ταύτην εἰς τὴν σκηνήν του ἐνώπιον τοῦ Μωϋσέως καὶ ἐνώπιον *πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραήλ*. Εἶδε τὸ ἀνοσιούργημα τοῦτο ὁ Φινεές, ὁ ἔγγονος Ἀαρών, καὶ πλησθεὶς θείου ζήλου ἔλαβε μάχαιραν ἐν τῇ χειρὶ καὶ ἀπέκτεινε τὸν ὑβριστὴν τοῦ Θεοῦ, τὸν καταπατήσαντα τὴν θείαν ἐντολὴν Ἰσραηλίτην. — Ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχος ἐξηνάγκαζε τοὺς Ἰουδαίους νὰ

ἀπαρνηθῶσι τὴν λατρείαν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ νὰ θύωσι τοῖς εἰδώλοις. Ματταθίας ὁ ἱερεὺς βλέπει ἡμέραν τινὰ Ἰουδαῖον θυσιάζοντα ἐπὶ τοῦ βωμοῦ *κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως. «Καὶ εἶδε Ματταθίας » καὶ ἐζήλωσε, καὶ ἐτρόμησαν οἱ νεφροὶ αὐτοῦ, καὶ ἀνήνεγκε θυμὸν κατὰ » τὸ κρίμα, καὶ δραμὼν ἔσφαξεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν βωμόν . . . Καὶ ἐζήλωσε » τῷ νόμῳ καθὼς ἐποίησε Φινεὲς τῷ Ζαμβρί . . . Καὶ ἀνέκραξε Ματτα- » θίας ἐν τῇ πόλει φωνῇ μεγάλῃ, λέγων : Πᾶς ὁ ζηλῶν τῷ νόμῳ καὶ ἱστῶν » διαθήκην ἐλθέτω ὀπίσω μου. Καὶ ἔφυγον αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς » τὰ ὄρη, καὶ ἐγκατέλιπον ὅσα εἶχον ἐν τῇ πόλει».* Ἀπὸ τῆς ἡμέρας δὲ ταύτης ἄρχονται τὰ ἡρωϊκὰ κατορθώματα τῶν Μακκαβαίων. Ἰδοὺ ποῦ ἄγει τὸ πῦρ τοῦ ἱεροῦ ζήλου ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ.

Ἀλλὰ ποῖον εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐνεψύχου καὶ ἐνεδυνάμωνε τοὺς Θεοκήρυκας Ἀποστόλους ἐν τῷ μεγάλῳ ἐκείνῳ ἔργῳ, τὸ ὁποῖον εἶχον ἀναλάβει, νὰ γνωρίσωσι τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἀνὰ τὰ πέρατα τῆς γῆς ; Οὔτε θλίψεις, οὔτε διωγμοί, οὔτε συνέδρια, οὔτε βασιλεῖς καὶ κοσμοκράτορες τοῦ αἰῶνος τούτου, οὔτε μάστιγες, οὔτε δεσμά, οὔτε πῦρ, οὔτε σίδηρος, οὔτε αἱ πύλαι αὐταὶ τοῦ Ἅδου, αἱ κατ᾿ αὐτῶν ἀνεωχθεῖσαι, ἴσχυσαν νὰ ἀποτρέψωσιν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς Ἀποστολικῆς διακονίας. Ποῦ ὀφείλεται ἡ ἐγκαρτέρησις τούτων ; Εἰς τὸ καταβιβρῶσκον τὰς καρδίας αὐτῶν πῦρ τοῦ ἐνθέου ζήλου ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ. Εἰς τὸ πῦρ τοῦ ἱεροῦ ζήλου ὀφείλεται καὶ τῶν ἁγίων Μαρτύρων ἡ χαρά, ἥν ᾐσθάνοντο, ὅταν ἀνήρχοντο ἐπὶ τοῦ ἰκριώματος τοῦ μαρτυρίου. Τὸ ἀδάμαστον καὶ ἀκαταγώνιστον ἱερὸν τοῦτο πῦρ τοῦ εὐσεβοῦς ζήλου ὡδήγει καὶ τοὺς δικαίους καὶ Ὁσίους εἰς τὴν ἔρημον πρὸς ἄσκησιν τῆς ἀγγελικῆς ἐκείνης ζωῆς.

Ἀλλ᾿ ἐκτὸς τούτων ὅλων, τὸ πῦρ τοῦ εὐσεβοῦς ζήλου κέκτηται καὶ ἄλλην δύναμιν. Κέκτηται τὴν δύναμιν νὰ προφυλάττῃ καὶ περιφρουρῇ τὸν χριστιανὸν ἐκ τῶν πειρασμῶν τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ κόσμου καὶ ἐκ τῶν παγίδων τοῦ Διαβόλου. Διὰ νὰ ἐννοήσῃς τοῦτο χριστιανέ μου, θὰ σοὶ φέρω τὸ ἑξῆς ἁπλούστατον παράδειγμα : Ὅταν μία χύτρα φαγητοῦ βράζῃ ἐπὶ τῆς πυρᾶς, τότε οὔτε ἔντομα τολμῶσι νὰ πλησιάσωσιν ἐκεῖ καὶ νὰ μολύνωσι τὸ φαγητόν, οὔτε ζῷα κατοικίδια γαλῆ ἢ κύων θὰ τολμήσωσί ποτε νὰ ἁρπάσωσι τὸ φαγητὸν τὸ παρασκευαζόμενον πρὸς τροφὴν τοῦ ἀνθρώπου. Τοὐναντίον, ὅταν σβεσθῇ τὸ πῦρ καὶ ψυχρανθῇ ἡ χύτρα, τότε ὅλα τὰ ἔντομα περιΐπτανται ἀνεμποδίστως, πίπτουσιν ἐντὸς τοῦ φαγητοῦ καὶ μολύνουσιν αὐτό, ἡ δὲ πονηρὰ γαλῆ ἢ ὁ αὐθάδης κύων δύνανται ἀφόβως νὰ κατακλέψωσι καὶ καταφάγωσι τὸ φαγητόν. Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ εἰς τὸν Χριστιανόν. Ὅταν ἡ ψυχὴ τούτου βράζῃ ὑπὸ τοῦ πυρὸς τοῦ θείου ζήλου, τὸ ἱερὸν τοῦτο πῦρ προφυλάττει τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, καὶ ἀπὸ τῶν ἐφόδων τοῦ Διαβόλου. Ὅταν ὅμως ἡ θρησκευτικὴ ἀδιαφορία καὶ ψυχρότης ἀφήσῃ τὸ ἱερὸν τοῦτο πῦρ νὰ σβεσθῇ, ὅταν ὁ εὐσεβὴς ζῆλος ψυχρανθῇ, τότε οἱ ἀκάθαρτοι λογισμοὶ περιΐπτανται ἀφόβως, πίπτουσιν ἐν τῷ βάθει τῆς ἡμετέρας ψυχῆς, καὶ μολύνουσι ταύτην, τὰ δὲ πάθη κατακυριεύουσι καὶ ὑποδουλοῦσιν αὐτὴν ἄνευ κόπου.

Τόρα ἂς ἐξετάσῃ ἕκαστος χριστιανὸς ἑαυτὸν ἐὰν φέρῃ ἐν τῇ καρδίᾳ του καῖον τὸ ἱερὸν πῦρ τοῦ εὐσεβοῦς ζήλου, τοῦ ζήλου ὑπὲρ τῆς δόξης

τοῦ *ὀνόματος* τοῦ Θεοῦ. Ποῖον ὅμως θὰ ἦναι τὸ ἐξαγόμενον τῆς ἐξετάσεως ταύτης; Ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν σημερινῶν χριστιανῶν οὐδέποτε ᾐσθάνθημεν τὴν ἡμετέραν καρδίαν φλεγομένην ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ πυρὸς τοῦ θείου ζήλου. Ναὶ μὲν προσφέρομεν τῷ Θεῷ λατρείαν, δοξάζομεν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὅλα ταῦτα πράττομεν κατὰ τύπους, κατὰ συνήθειαν χωρὶς ζῆλον εἰλικρινῆ, χωρὶς νὰ παρορμᾷ ἡμᾶς εἰς τοῦτο τὸ ἱερὸν πῦρ τοῦ εὐσεβοῦς ζήλου. Ἀλλὰ τοιαύτη λατρεία ψυχρὰ καὶ βεβιασμένη δὲν εἶναι εὐπρόσδεκτος τῷ Θεῷ. Τοιαύτη θρησκεία ψυχρὰ καὶ ἀδιάφορος, τοιαύτη ψευδὴς εὐσέβεια εἰς οὐδὲν δύναται νὰ φανῇ ἡμῖν ὠφέλιμος, οὔτε εἰς τοὺς πνευματικοὺς ἀγῶνας δύναται νὰ ἐνισχύσῃ ἡμᾶς, οὔτε ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας τῶν παθῶν καὶ τῆς ἁμαρτίας δύναται νὰ προφυλάξῃ καὶ σώσῃ ἡμᾶς. Διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον εἰς τοὺς σημερινοὺς χριστιανοὺς φαίνονται βαρεῖαι αἱ ἐντολαὶ τοῦ Θεοῦ, φαίνεται δύσκολος καὶ ἀκατόρθωτος ἡ ἀρετή. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον οἱ σημερινοὶ χριστιανοὶ κατήντησαν εὐτελεῖς δοῦλοι τῆς ὕλης, τῆς σαρκός, τοῦ κόσμου καὶ τοῦ Διαβόλου.

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς λέγει ἐν τῷ ἱερῷ Εὐαγγελίῳ· «*πῦρ ἦλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη;*» Ποῖον εἶναι τὸ πῦρ, τὸ ὁποῖον ἔφερεν ὁ Σωτὴρ εἰς τὸν κόσμον; Βεβαίως δὲν εἶναι πῦρ καταστρεπτικόν, τὸ παμφάγον ὑλικὸν πῦρ, ἀλλὰ πῦρ ζωοποιόν, τὸ πνευματικὸν πῦρ, ὅπερ ἔρριψεν εἰς τὴν γῆν τῶν καρδιῶν ἡμῶν, τὸ ὁποῖον, καθ' ἃ ὁ προφήτης Μαλαχίας λέγει, «*χωνεύει καὶ καθαρίζει ὡς τὸ ἀργύ-» ριον καὶ ὡς τὸ χρυσίον καὶ καθαρίσει τοὺς υἱοὺς Λευῒ καὶ χεεῖ αὐτοὺς » ὥσπερ τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον. Καὶ ἔσονται τῷ Κυρίῳ προσάγον-» τες θυσίαν ἐν δικαιοσύνῃ*». Τὸ πῦρ τοῦτο τοῦ Χριστοῦ εἶναι τὸ πῦρ τοῦ θείου ζήλου. Ἡ ἐπιθυμία δὲ τοῦ Χριστοῦ, ὅπως λέγει ὁ ἴδιος, εἶναι νὰ ἀνάψῃ τὸ ἱερὸν τοῦτο πῦρ ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν Χριστιανῶν· «*πῦρ ἦλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν*, τουτέστιν, ἦλθον νὰ ῥίψω εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων πῦρ ζωοποιόν, πῦρ καθαρίζον τὰς καρδίας, ὅπως καθαρίζει καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον, ὅπως ἀναιρεῖ τὰ εἰκῇ φυέντα ἀνωφελῆ φύματα τοῦ ἀγροῦ καὶ τονεῖ τὸ ἔδαφος πρὸς παραγωγὴν ἡμέρου καὶ ζωτικῆς φυτείας, τροφοῦ τῆς παρούσης ζωῆς. Ἀλλὰ τὸ θαυματουργὸν τοῦτο πῦρ τὸ καθαῖρον τὰς ψυχὰς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας καὶ τονοῦν αὐτὰς εἰς καρποφορίαν ἀγαθῶν ἔργων, δὲν ἔρριψα ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν, ἡ ἐπιθυμία μου εἶναι νὰ ἀνάψῃ καὶ νὰ κατακυριεύσῃ τῶν καρδιῶν τῶν δοξαζόντων τὸ ὄνομά μου. «*Καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη;*» Λοιπὸν ἡ ἐπιθυμία τοῦ Χριστοῦ εἶναι τὸ ἱερὸν πῦρ τοῦ εὐσεβοῦς, τοῦ ἐνθέου ζήλου, νὰ ἀνάψῃ ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. Ἂς ἀνάψῃ λοιπὸν τὸ πῦρ τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐν ταῖς ἡμετέραις καρδίαις, ἂς διαθερμάνῃ καὶ ἡμᾶς τὸ θεῖον πῦρ τοῦ ἐνθέου καὶ εὐσεβοῦς ζήλου, ἵνα δυνηθῶμεν καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἐπαξίως νὰ δοξάζωμεν, καὶ ἵνα καθαράς, ἀσπίλους καὶ καρποφόρους τὰς ψυχὰς ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν παραθώμεθα. Ἀμήν.